

**10+10 KEINOJA
MAA- JA
METSÄTALouden
REILUUN
EKOLOGISEEN
SIIRTYMÄÄN**

10 KEINOJA METSÄTALouden REILUUN EKOLOGISEEN SIIRTYMÄÄN

Metsät kattavat yli puolet Suomen maapinta-alasta. Metsien taloudellinen merkitys on Suomelle keskeinen nyt ja tulevaisuudessa, mutta muuttuvissa olosuhteissa myös metsätalouden on muututtava.

Metsien käyttöä Suomessa on tähän asti kehitetty pitkälti metsäteollisuuden ehdoilla. Metsätalouden kokonaisvaltainen tarkastelu edellyttää kuitenkin paitsi niistä saatavien resurssien ja taloudellisen hyödyn tarkastelemista myös luonto- ja ympäristöarvojen sekä sosiaalisten ja kulttuuristen merkitysten huomioimista. Elävinä ekosysteeminä metsiin ei voi suhtautua puhtaasti omaisuutena. Metsät ovat koti lukemattomille eliölajeille, ja niillä on siten aivan erityinen rooli luonnon monimuotoisuuden kannalta. Samalla ne ovat merkittävin hiilinielu ja näin ollen kriittisiä ilmastonmuutoksen hillinnän kannalta. Näitä ulottuvuuksia on painotettava oikeasuhtaisesti siten, että ekologiset realiteetit ja muiden lajien tarpeet asettavat ehtoja metsien käytölle.

Suurimpia uhkatekijöitä metsillemme ovat liian korkeaksi kasvaneet hakkuumäärät sekä metsiä yksipuolistavat metsänhoitotavat. Suomalaista metsätaloutta ja -teollisuutta on siksi uudistettava kiireesti ilmasto- ja ympäristönäkökohdat paremmin huomioivaksi. Keskeisimpiä keinoja tähän ovat hakkuiden vähentäminen ja peitteisyyden lisääminen. Tämä on tehtävä sosiaalisesti oikeudenmukaisella tavalla, jossa myös yksityisten metsänomistajien edut huomioidaan. Yli neljäsosa metsistämme on valtion omistuksessa, ja siksi valtion metsäpoliittiset ratkaisut eivät ole yhdentekeviä. Suomalainen metsätalous pohjautuu kuitenkin ennen kaikkea yksityiseen metsänomistamiseen, ja siksi valtion on eri keinoin pyrittävä ohjaamaan metsänomistajien toimintaa haluttuun suuntaan.

MONIPUOLISEEN METSÄNKÄYTTÖÖN LISÄÄ TALOUDELLISIA KANNUSTIMIA

Sosiaalisesti kestävä metsätalous vaatii onnistuakseen taloudellisia kannustimia maanomistajien toiminnan ohjaamiseksi. Ne vähentävät metsäkeskustelun polarisaatiota ja lisäävät metsäluonnon monimuotoisuuden säilyttämisen sosiaalista hyväksyntää. Tämä tarkoittaa esimerkiksi METKA-tuen kaltaisia tukijärjestelmiä ja verotusratkaisuja. Mikäli halutaan edistää suojelua, peitteisyyden ylläpitämistä ja muita luonnon monimuotoisuutta tukevia toimia, tulisi ne arvottaa taloudellisesti jaksollista metsätaloutta korkeammalle. Metsätalouden ja -teollisuuden tukijärjestelmä tulee uudistaa siten, että kokonaisvaikutuksessa huomioidaan metsätalouden kestävyys ja ympäristötavoitteiden saavuttaminen. Metsänomistajille tulee ottaa käyttöön hiilensidonnan kannustinjärjestelmä, jolla mahdollistetaan metsänkasvatuksen kiertojen pidentäminen ja jatkuvapeitteiseen metsänhoitoon siirtyminen. METKA-tukijärjestelmää kehitettäessä on varmistettava, että sen eri tukimuodot ja niiden saamisen ehdot ohjaavat yksityisiä metsänomistajia lisäämään peitteisyyttä ja luonnon monimuotoisuutta talousmetsissä.

JATKUVAPEITTEISEN METSÄNKÄSITTELYN OSUUDEN KASVATTAMINEN

Metsätalouden aiheuttamien ekologisten ja sosiaalisten haittojen vähentämiseksi tulee merkittävästi lisätä metsien jatkuvapeitteisen kasvatuksen osuutta talousmetsissä koko maassa. Tämä vaatii lisää empiiristä ja teoreettista tutkimusta sekä metsäalan ammattilaisten osaamisen vahvistamista. Jatkuvapeitteisyyden lisääminen on toteutettava pitkäjänteisesti, sillä se vie vuosikymmeniä talousmetsien ollessa tällä hetkellä

rakenteeltaan pääsääntöisesti tasaikäisiä. Jatkuva-
peitteiseen kasvatukseen tulee aina liittyä lahopuu-
jatkumon tietoinen rakentaminen. Muutettaessa tasa-
ikäisrakenteista metsää jatkuvapeitteisen kasvatuk-
sen edellyttämäksi erirakenteiseksi metsäksi tarvi-
taan aikaa. Jatkuvapeitteisesti hoidetut metsät mah-
dollistavat useiden eliölaajien siirtymisen sopivalta
alueelta toiselle päätehakkuaaloja paremmin, joten
niillä on merkitystä laajien leviämiskäytävänä erityi-
sesti alueilla, joilla päätehakkujen metsien osuus on
suuri. Säädöksiin voitaisiin edellyttää pääsääntöisesti
jatkuvapeitteistä metsänkasvatusta turvemaametsissä
pohjavesipinnan vakauden vuoksi, jolloin kasvihuo-
nekaasupäästöt ilmaan minimoituvat.

TEOLLISUUDEN JALOSTUSASTEEN KASVATTAMINEN

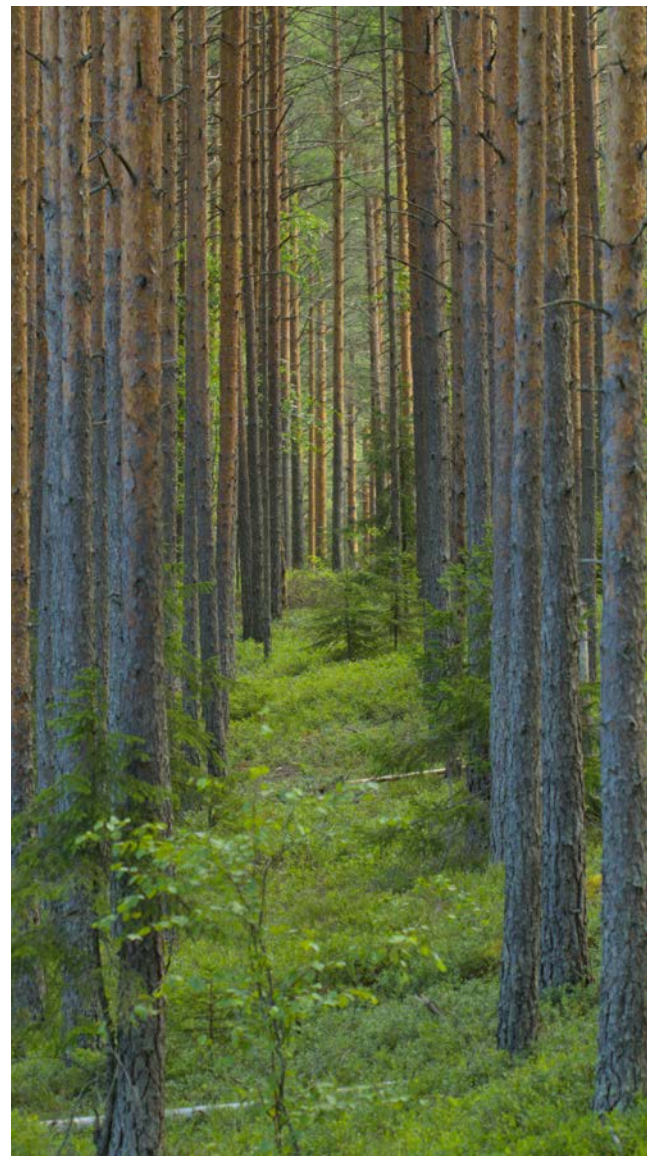
Tarvitsemme metsäteollisuutta, mutta metsistä saa-
tavia rajallisia resursseja on käytettävä ympäristövi-
saasti ja säästeliäästi. Tämä tarkoittaa siirtymistä pois
selluvaltaisesta teollisuudesta ja jalostusasteen kas-
vattamista samalla, kun hakkuuta vähennetään vuosi-
tasolla. Metsäteollisuuden yritystuet on kohdistettava
siten, että ne edistävät teollisuuden uudistumista val-
litsevien tuotantotapojen säilyttämisen sijaan. Tuot-
tantorakenteita on uudistettava ennakoivasti, jotta
käytetystä puusta saadaan jalostettua korkeamman
arvon tuotteita, esimerkiksi puurakentamiseen ja lig-
niinjohdannaisiin. Tämä vaatii aktiivista teollisuus-
ja innovaatiopolitiikkaa. Metsäteollisuuden taloudel-
lisia kannustimia päästövähennyksiin ja puun ener-
giakäytöstä luopumiseen on lisättävä esimerkiksi
erottamalla puuperäiset päästöt maankäyttösektorin
päästöistä ja luopumalla puupohjaisten polttoainei-
den verotuesta.

PUULAJIMONINAISSUUS METSIIN

Puulajistoltaan monipuoliset metsät ovat tuhoja vas-
taan kestävämpiä ja luonnon monimuotoisuuden kan-
nalta parempia kuin yhden puulajin metsät. Kasvu-
paikoittain tulisi määrittää monimuotoisuutta lisäävät
vähimmäistavoitteet puulajikoostumuksen säilyttä-
miseksi. Myös karuilla kasvupaikoilla, joissa luontai-
nen puulajikirjo on niukka, kaiken mahdollisen leh-
tipuun säilyttäminen on arvokasta monimuotoisuu-
delle, metsämaalle ja sen uudistumispotentialille.

SÄÄSTÖPUUSTO HAKKUUALOILLA

Sekä jatkuvapeitteisessä että jaksollisessa metsän-
kasvatuksessa tulee turvata lahopuu-
jatkumo jättämällä säästöpuuta ja säästöpuuryhmiä siten, että aina
päätehakkuaan jälkeen tai jatkuvapeitteisessä met-
sänkasvatuksessa noin 100 vuoden kuluessa pääs-
täisiin tilanteeseen, jossa pystyssä olevaa säästö- ja
lahopuuta olisi Etelä-Suomessa vähintään 30 m³/
ha ja Pohjois-Suomessa vähintään 20 m³/ha. Määrä
vähentää valtakunnallista hakkuupoistumaa noin
kymmenellä prosentilla ja kohtelee metsänomistajia
tasapuolisesti. Jaksollisen metsänkasvatuksen yhtey-
dessä aloja voidaan myös kulottaa luonnon moni-
muotoisuuden lisäämiseksi ja maanhoidon vuoksi.
Avohakkuumetsätaloudessa uudistusalojen sijoitte-
lussa on laajiston kannalta tärkeää huomioida kohteen

sijainti suhteessa suojelualueverkostoon, ja verkoston kannalta potentiaalisesti tärkeillä täydennyskohteilla pidättäytyä hakkuista tai käyttää jatkuvapeitteisen metsätalouden menetelmiä.

METSIEN UUDISTAMISIKÄRAJOJEN PALAUTTAMINEN

Jaksollisessa metsänkasvatuksessa tulee palauttaa ennen metsälakiuudistusta 2014 voimassa olleet alueelliset ja kasvupaikkakohtaiset uudistamisen ikä- ja läpimittarajat. Tämä palvelee metsien hiilitaloutta ja laskee välittömänä vaikutuksena valtakunnallista hakkuupoistumaa.

MONIPUOLISTA NEUVONTAA METSÄNOMISTAJILLE

Metsäalan neuvonnassa ja koulutuksessa tulee metsänomistajille esitellä metsänkäsittelyvaihtoehtoja tasapuolisesti ja tutkitun tiedon mukaisesti. Metsänomistajille ja metsätaloustoimijoille on luotava teollisuudesta riippumaton kansallinen asiantuntija- ja neuvontaorganisaatio, jota toteuttavat esimerkiksi maa- ja metsätalousministeriö yhteistyössä tutkijoiden kanssa. Luontoarvojen eli luonnon ja maisemien monimuotoisuuden vuoksi tulee suositella jatkuvapeitteistä metsänkasvatusta tai luontaista uudistamista silloin, kun niillä todennäköisesti saavutetaan metsänomistajan tavoitteiden mukainen tulos eikä avohakkuille ole erityisiä, esimerkiksi taudeista tai tuhohyönteisistä johtuvia ekologisia perusteita. Tutkimukset ovat osoittaneet, että jatkuva kasvatustuotaa metsänomistajalle enemmän tuloja ja aiheuttaa vähemmän kuluja varsinkin silloin, kun lähdetään liikkeelle optimaalisesta tilanteesta eli erirakenteisesta metsästä. Suojelu korvausta vastaan on esitettävä tasavertaisena vaihtoehtona talouskäytölle erityisesti silloin, kun suojelulle on ekologisia perusteita. Metsänomistajia on kannustettava hakemaan ja käyttämään luonnonhoito- ja ympäristötukia.

METSIEN SUOJELUA LISÄÄ

Luonnontilaisten ja vanhojen metsien suojelu on välttämätöntä luontokadon pysäyttämiseksi. Eriytisesti Etelä-Suomeen tulee saada lisää suojeltua metsämaata. Tämän vuoksi kaikki ekologisesti ja

luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaat tai sellaisiksi kohtuullisessa ajassa kehittyvät metsät on saatava neuvottelujen piiriin, joissa maanomistajan kanssa voidaan sopia mahdollisen suojelun ja ennallistamiskeinojen toteutuksesta. Kaikki valtion vanhat metsät tulee asettaa suojelun piiriin. Tavoitteena on EU:n biodiversiteettistrategian mukaisesti koko maan kattava 30 prosentin suojelun taso, josta 10 prosenttia olisi tiukkaa suojelua. Yksityisessä omistuksessa olevien metsien suojelua voidaan korvata tai kompensoida maanomistajalle esimerkiksi maanvaihoilla. METSO- ja Helmi-ohjelmien riittävä resursointi on varmistettava. Uusien alueiden liittämistä Natura 2000 -verkostoon on jatkettava.

VALTIO JA KUNNAT KANTAMAAN VASTUUTA METSISTÄ

Valtion metsien tuloutustavoitteita on maltillistettava pysyvästi. Metsähallituksen Luontopalveluiden riittävästä resurssista on huolehdittava, jotta Metsähallitus pystyy toteuttamaan tehtävänsä. Julkisomisteille metsille asetetaan 30 prosentin suojelutavoite. Kuntien harjoittaman metsänhoidon on oltava luonnon monimuotoisuutta edistävää sekä metsämailla että taajamissa, esimerkiksi jatkuvapeitteisen kasvatuksen, vieraslajien hävittämisen sekä lähi- ja kaupunkiluonnon säilyttämisen ja lisäämisen kautta. Valtion on suojeltava kaikki vanhat metsänsä Saamenmaalla ja vahvistettava saamelaiden päätäntävaltaa kotiseutualueensa metsätaloudessa.

LUONNONTUOTTEIDEN SAANNIN JA KÄYTÖN EDISTÄMINEN

Metsissä on arvokkaita luonnon raaka-aineita, kuten kuusenpihkaa, kuusenkerkkiä, pakurikäppää, mesiangervoa ja kanervaa sekä muita lääketeollisuuden tarvitsemia kasveja, joiden hyödyntäminen tarjoaa maanomistajille mahdollisuuksia lisäansioihin. Näihin liittyvää tutkimus-, innovaatio- ja yritystoimintaa on tuettava. Luonnontalouden edistämiseen on panostettava osana laajempaa metsätalouden uudistamisprojektia. Lisäksi tulee edistää jokaisenoikeudella kerättävien luonnontuotteiden, kuten marjojen, saatavuutta luonnosta. Esimerkiksi metsien jatkuvapeitteisyys edistää mustikan ja soiden ennallistamisen hillan, lakan ja muuraimen saatavuutta.

10 KEINOA MAATALOUDEN REILUUN EKOLOGISEEN SIIRTYMÄÄN

Nykyinen, pääasiassa eläintuotantoon perustuva ruoantuotantojärjestelmämme ei ole tulevaisuudenkestävä. Se myötävaikuttaa merkittävästi ilmastonmuutokseen ja luonnon monimuotoisuuden hupenemiseen. Samalla se heikentää ruoantuotannon ja maanviljelijöiden omia pitkän aikavälin toimintaedellytyksiä.

Ruokajärjestelmä vaatii siksi sosiaalisesti ja ekologisesti kestävää siirtymää, jossa huomioidaan planeetaariset reunaehdot ja maanviljelijöiden kohtuullinen toimeentulo.

Ilmastonmuutos on tulevaisuuden maatalouden keskeinen haaste: kuumenevat kesät, leudontuvat talvet, lisääntyvät sään ääri-ilmiöt sekä uudet tuholaiset ja taudit muuttavat maanviljelyn olosuhteita Suomessa. Tämä korostaa omavaraisuuden sekä luonnon kantokyvystä huolehtivan uudistavan viljelyn merkitystä.

Kasvipohjaisen ruoan ja kasviproteiinien tulee olla ruokamurroksen keskiössä, sillä vain siten voidaan saavuttaa ekologisesti, sosiaalisesti ja eettisesti kestävä ruokajärjestelmä, joka samalla vastaa tuottajien toimeentuloon, ruokaturvaan, huoltovarmuuteen ja kansanterveyteen liittyviin haasteisiin. Tavoitteena on yhdessä maanviljelijöiden kanssa rakennettu ekologisesti kestävä kotimainen maatalous, joka tarjoaa tuottajille reilun hinnan tuotteistaan ja uusia taloudellisia mahdollisuuksia. Valtion tehtävä on edesauttaa tätä ruokamurrosta ja huolehtia sen oikeudenmukaisesta toteuttamisesta. Ilmasto- ja ympäristöolosuhteet vaihtelevat Suomen eri osissa suuresti, mikä asettaa reunaehtoja maatalouden harjoittamiselle. Ruokamurros on toteutettava paikalliset olosuhteet ja yhteisöjen tarpeet huomioiden.

HYVINVOINTIA TUOTTAJILLE JA TYÖNTEKIJÖILLE

Ylityön, uupumuksen ja mielenterveyden ongelmien yleisyys maatalousyrittäjien keskuudessa on vakava ongelma, joka vaatii päättäväisiä toimia. Riittävän toimeentulon varmistaminen ja työmäärän kohtuullistaminen esimerkiksi byrokratiaa vähentämällä ovat tässä keskeisessä roolissa. Maatalousyrittäjien sosiaaliturvaa on kohennettava osana yleistä yrittäjien sosiaaliturvan ja eläkkeiden kehittämistä. Maatalouslomittajajärjestelmän toimivuus on varmistettava houkuttelemalla nuoria alalle.

Yhteistyötä kuntien, hyvinvointialueiden, maataloustuottajien etujärjestöjen ja paikallisten yhdistysten välillä on syvennettävä tuottaja-erityisen mielenterveystyön tukemiseksi sekä yhteisöllisyyden ja tukiverkoston vahvistamiseksi maatalousvaltaisilla alueilla. Ulkomaalaisten kausityöntekijöiden asemaa on vahvistettava kitkemällä harmaata taloutta,

edistämällä järjestäytymistä ja integroimalla työntekijät paremmin osaksi paikallisyhteisöjä.

LISÄTÄÄN RUOANTUOTANNON KANNATTAVUUTTA MUUTTAMALLA ELINTARVIKESÄÄNTÖJEN TULONJAKOA

Hintaketjujen arvonmuodostusta on avattava tekemällä kuluttajahintojen ja tuottajahintojen välinen ero läpinäkyvämmäksi. Tämä lisää painetta kohutuullistaa välikäsien suhteellista osuutta ruokaketjun taloudellisesta tuotosta. Tuottajien ammatillista järjestäytymistä on edistettävä, ja tuottajaosuuskuntien perustamista, myyntiverkoston luomista sekä muuta viljelijöiden välistä yhteistyötä on tuettava. Tämä parantaa viljelijöiden neuvotteluasemaa suhteessa suuriin elintarviketeollisuuden ja kaupan toimijoihin. Julkisen sektorin ruokahankinnat on tehtävä mahdollisuuksien mukaan suoraan ja läheltä tuottajilta.

MAATALOUDEN VERKOSTOT LUOMAAN KESTÄVYYTTÄ JA OMAVARAISUUTTA

Agroekologisiin symbiooseihin perustuvaa maataloutta on edistettävä paikallisista lähtökohdista. Tämä tarkoittaa omavaraisuutta ja suljetumpaa ravintokierroa tavoittelevien tilojen sekä paikallis- ja aluetalouksien vahvistamista ja erilaisten pienenergia- ja kiertotaloushankkeiden tukemista. Näitä voivat olla usean maatilalla ja muun toimijan yhteistyöverkoston, joilla on osittain tai kokonaan energia- ja ravintomavarainen tuotanto. Ravinteiden kiertoa yhdyskunnista esimerkiksi paikallisiin biokaasulaitoksiin ja pelloille hyödynnettäväksi on edistettävä. Eläin- ja kasvintuotantoa on integroitava paremmin toisiinsa. Uudistavaan viljelyyn sitoutuneille tiloille ja muille viljelijöille on järjestettävä mahdollisuus ostaa tai vuokrata maata kohtuulliseen hintaan.

MAATALOUSTUKIJÄRJESTELMÄ TULOSPERUSTEISEKSI

Tukijärjestelmää on käytettävä aktiivisesti kestävyystavoitteiden saavuttamisen välineenä vallitsevien rakenteiden säilyttämisen sijaan. Pinta-alaperustainen tukijärjestelmä on muutettava tulospohjaiseksi.

Tulospohjainen maataloustuki tarkoittaa tukimuotoja, joissa tukea maksetaan maanomistamisen sijaan toteutuneista tavoitteista, kuten ekosysteemien tilan parantamisesta. Tuotannon edellytyksiä on parannettava mahdollistamalla tukien saaminen myös pienille tiloille. Tukien maksatuksen viivästyksiä on korjattava, ja tukien maksuun liittyvää liiallista byrokratiaa on kevennettävä.

LUOMUVILJELYN OSUUTTA KASVATETAAN

Luomutuotannon osuus peltopinta-alasta nostetaan vuoden 2023 tasosta (13,7 prosenttia) 25 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä. Sertifioidun luomutuotannon ohella on edistettävä myös muita luonnon monimuotoisuutta elvyttäviä, peitteisiä ja kemikaalittomia viljelytapoja. Luomutuotannon lisääminen edistää ruoantuotannon ekologisuutta ja tukee luonnon monimuotoisuutta, sillä vaihteleva viljelykierto tarjoaa hyvät elinolosuhteet monille kasvi- ja eläinlajeille.

MUUTETAAN ELÄINTUOTANTO KESTÄVÄMMÄKSI

Eläintuotantoa vähennetään suunnitelmallisesti, ja sen lähtökohdaksi otetaan lajityypillisen käyttäytymisen mahdollistaminen sekä eläinten itseisarvon tunnustaminen. Eläinten hyvinvointiin vaikuttavassa lainsäädännössä seurataan Yhteinen terveys -toimintamallia. Broilerintuotannosta ja häkkikasvatuksesta luovutaan, ja nautakarjan ruokinnassa lisätään laidunnukseen perustuvan nurmen osuutta. Suositetaan maatiaisrotuja, ja nähdään tuotantoeläimet osana luonnon monimuotoisuutta ja perinnebiotooppeja, jolloin liha on pikemminkin sivutuote.

Eläintuotannosta vapautuvan peltoalan siirtämisestä maan kasvukuntoa ja luonnon monimuotoisuutta elvyttävään ruoantuotantoon tai muiden luonnonhyötyjen tuottamiseen on tuettava. Eläintuotannon rakennemuutosta ei voida toteuttaa oikeudenmukaisesti ja kestävästi ilman tuottajien merkittävää roolia prosessissa. On huomioitava, että monet yrittäjät ovat sidottuja tiettyihin tuotantotapoihin ja -muotoihin mittavien investointien vuoksi. Siksi tuottajilla on oltava todellinen mahdollisuus vaikuttaa siihen, miten siirtymä toteutetaan. Perustetaan maatalouden

kansalaisfoorumi rakennemuutoksen demokraattisuutta, vuoropuhelua eri kantojen välillä sekä tuottajien osallisuutta.

LISÄTÄÄN KASVIPROTEIININ TUOTANTOA

Herneiden, papujen ja muiden valkuaiskasvien tuotanto on eläintuotantoa parempi vaihtoehto luonnon ja ilmastoon kannalta. Siirtyminen kasviproteiinien tuotantoon on myös keskeinen keino edistää eläinten hyvinvointia ja vastata kansanterveydellisiin haasteisiin. Rehun sijasta pelloilla tulisi ensisijaisesti viljellä ihmisravinnoksi soveltuvia proteiinipitoisia kasveja, tuottaa luontohyötyjä ja kasvattaa kasvintuotannon

jalostusastetta. Tyypeä sitovien palkokasvien merkitys ravinne- ja viljelykierrossa on suuri. Proteiinikasvien viljelyn lisäämiseen ja niistä valmistettujen elintarvikkeiden kehittämiseen on panostettava. Merkittävässä murroksessa olevaa uusien, kasvipohjaisten elintarvikkeiden alaa on tuettava muun muassa tuotekehitykseen kohdennettavalla tutkimus-, kehitys- ja innovaatorahoituksella. Lihantuotannolle kilpailuetua antavat tuet on lopetettava.

LOPETETAAN TURVEMAIKEN RAIVAAMINEN MAATALOUSKÄYTTÖÖN

Turvemaiden vettämistä on tuettava ja kosteikkoviljelyyn on luotava taloudellisia kannustimia. Ojitettuja ja pelloiksi raivattuja soita on ennallistettava merkittävien luonto- ja ilmastohyötyjen saavuttamiseksi. Kosteikkoviljelyn tuottaman biomassan jalostukseen on panostettava esimerkiksi vaihtoehtona turpeelle. Tarpeettoman pellonraivauksen ehkäisemiseksi on otettava käyttöön maankäytön muutosmaksu.

HAITALLISET TORJUNTA-AINEET JA RAVINNEVALUMAT KURIIN

Luonnon monimuotoisuudelle haitallisten torjunta-aineiden käyttöä viljelyssä on vähennettävä lainsäädäntöä tiukentamalla. Glyfosaattien käyttöä on pyrittävä minimoimaan ja neonikotinoidien täyskieltoa EU:ssa edistettävä. Viljelijöiden on saatava ajantasaista neuvontaa lannoituksesta typpi- ja fosforivalumien ehkäisemiseksi. Puskurivyöhykkeiden perustamiseen lantojen valuma-alueille on luotava kannustimia. Pitkäjuuristen kasvien, kuten puna-apilan ja kuminan, käyttöä viljelykierrossa on edistettävä maan kasvukunnon ja hiilensidonnan parantamiseksi.

VÄHENNETÄÄN MAATALouden MIKROMUOVIKUORMAA

Maatalousmuovit ovat merkittävä maaperän mikromuovin ja ravintoketjuun päätyvän muovin lähde. Muovin silppuaminen kierrätyslannoitteisiin on kiellettävä. Muovin kierrätystä on tehostettava ja maatalousmuoveille luotava panttijärjestelmä. Suomen oloihin soveltuvien, tehokkaasti biohajoavien muovien kehittämiseen on panostettava.

**vasemmisto
vänster**

Kirjoittanut 2025 vasemmistoliiton Maa- ja metsätalouspoliittinen työryhmä: Saraleena Aarnitaival, Ville Hallikainen, Akseli Ekola, Manu Friman ja Sami Säynevirta. Kirjoitusprosessia varten on kerätty näkemyksiä maa- ja metsätalouseläinten eri sektorien ammattilaisilta, tutkijoilta ja etujärjestöiltä.